

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 04-09-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 376/106065

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη του κλάδου της κτηνοτροφίας λόγω των έκτακτων μέτρων αποτροπής της διάδοσης του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5781/13-4-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Σ. Ελευθεριάδου, Στ. Αραχωβίτης, Α. Γκαρά, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Θ. Ξανθόπουλος** και **Δ. Χαρίτου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τη στήριξη και την προστασία που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στις ελληνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους και οι θέσεις εργασίας σε αυτές, καθώς και στους παραγωγούς, δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, σημειώνεται ότι ήδη από τις 20.3.2020 το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προχώρησε στην κατ' αρχήν εξειδίκευση των επιχειρήσεων, οι οποίες δραστηριοποιούνται στη Γεωργία και την Αλιεία της χώρας μας και τις περιέλαβε στη σχετική λίστα με τους κλάδους που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης που εξήγγειλε η Κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι οι πολιτικές στήριξης, τόσο σε επίπεδο μέτρων όσο και σε επίπεδο κλάδων, καθορίζονται με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και με κριτήρια την αντικειμενικοποίηση της ζημίας κάθε κλάδου, την αναλογικότητα και τις προβλέψεις για την τυχόν εξέλιξη νέων κρίσεων.

Αναλυτικότερα, οι κλάδοι που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης της Κυβέρνησης είναι οι εξής:

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
130	Πολλαπλασιασμός των φυτών
311	Θαλάσσια αλιεία
312	Αλιεία γλυκών υδάτων
321	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
322	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
1101	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
1102	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
1103	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
1104	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση

1105	Ζυθοποιία
4624	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος
5630	Δραστηριότητες παροχής ποτών
47767701	Λιανικό εμπόριο ανθέων
47767703	Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων φυτών
47767710	Λιανικό εμπόριο κομμένων ανθέων και μπουμπουκιών τους, συνθέσεων ανθέων, καθώς και ανθοδεσμών, στεφανιών και παρομοίων ειδών
47767711	Λιανικό εμπόριο μερών φυτών, χορταριών, βρύων και λειχήνων, κατάλληλων για διακοσμητική χρήση
47767712	Λιανικό εμπόριο μετά από εισαγωγή ανθέων

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και, με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μία τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια της πίεσης που έχει ασκηθεί στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες Κάθετες Υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλεύονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επισημαίνεται, βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο αναμένεται να μοχλεύσει πόρους της τάξης άνω των 400 εκ. € για τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους από τις Τράπεζες.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

1. Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
2. Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
3. Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
4. Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.

5. Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
6. Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
7. Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιαμέσια στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
8. Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση την πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη. Ήδη διατέθηκαν 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (σύνολο οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €), ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα στη δύσκολη περίοδο που διανύουμε. Επίσης, η δυνατότητα υπερδέσμευσης αξιοποιήθηκε και για την ένταξη περισσότερων επενδύσεων, δημοσίων και ιδιωτικών, στα τοπικά προγράμματα LEADER.

Σε κάθε περίπτωση, από τις βασικές προτεραιότητες και στόχους του ΥΠΑΑΤ είναι η κατεύθυνση πόρων στους κατ' εξοχήν παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν προκηρυχθεί και ήδη βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης αναπτυξιακά προγράμματα που αφορούν σε δράσεις του πρωτογενούς τομέα αλλά και του τομέα μεταποίησης εμπορίας και προώθησης των προϊόντων, των οποίων η ενίσχυση φθάνει σε ποσοστό από 40% έως και 75% ανάλογα και με τις περιοχές.

Συγκεκριμένα, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του Υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Στις προκηρυχθείσες δράσεις του Υπομέτρου 4.2 του ΠΑΑ υποβλήθηκαν 503 προτάσεις σε όλη τη χώρα, με προϋπολογισμό από 600 χιλ € έως 5 εκ €. Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι το Υπομέτρο 4.2. (δράσεις 4.2.1 και 4.2.2) κατεξοχήν ενισχύει επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα και με στόχους την αύξηση της προστιθέμενης αξίας, την ασφάλεια και την εξωστρέφεια των προϊόντων, την ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον για τον περιορισμό του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τη διατήρηση υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Για τον σκοπό αυτόν έχει προβλεφθεί προϋπολογισμός ύψους 440 εκ € στο ΠΑΑ και μέχρι στιγμής έχουν ενταχθεί προς υλοποίηση 364 επενδυτικές προτάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 419 εκ €.

Αντίστοιχες προκηρύξεις για επενδύσεις κυρίως στη δράση 4.2.1 του ΠΑΑ με συνολικό αιτούμενο προϋπολογισμό μέχρι 600.000 €, έχουν εκδοθεί και από πέντε (5) Περιφέρειες της Χώρας σε συνεννόηση με το ΥΠΑΑΤ.

Συμπληρωματικά, αναφέρεται ότι, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2020 βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη Χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων.

Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από:

- την προσέλκυση νέων ανθρώπων στον πρωτογενή τομέα,
- την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την
- καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα και στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας.

Στην κατεύθυνση αυτή, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται τα ακόλουθα Μέτρα και Δράσεις:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχτεί, μεταξύ των άλλων, παρέχεται στήριξη σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω μέτρου, οι οποίες έχουν ήδη προκηρυχθεί, προβλέπεται, όπως προαναφέρθηκε, η χορήγηση στήριξης σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

- 6.1 – «Εγκατάσταση νέων γεωργών»

Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου προβλέπεται η ενίσχυση νέων που εγκαθίσταται για πρώτη φορά στον πρωτογενή τομέα, με στόχο την ηλικιακή αναδιάρθρωση του τομέα και την ανανέωση του παραγωγικού του δυναμικού. Στο εν λόγω μέτρο έχουν ήδη γίνει δύο προκηρύξεις.

Το εγκεκριμένο ΠΑΑ 2014-2020 βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε στις 30-4-2020 την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Πλέον των ανωτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, γεγονός που καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς, έχουν ως εξής:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 51.829.985,70 ευρώ σε 37.752 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπρόβειο κρέας,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA).

Το ποσό του 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα MNA και καλλιέργεια γεωμήλων στα MNA.

Διευκρινίζεται ότι, για την περαιτέρω στήριξη των Ελλήνων κτηνοτρόφων, ο προϋπολογισμός του μέτρου της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του αιγοπρόβειου κρέατος έχει αυξηθεί κατά περίπου 5.000.0000 ευρώ για τα έτη ενίσχυσης 2019 και 2020, ανερχόμενος σε 55.228.458 ευρώ ανά έτος. Επιπλέον, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ότι ο τομέας της κτηνοτροφίας στηρίζεται περαιτέρω και από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις που χορηγούνται στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή και στα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή, οι οποίες έχουν ήδη καταβληθεί, από τις αρχές Φεβρουαρίου, με τον προϋπολογισμό τους να ανέρχεται στο ποσό των 6.684.367 ευρώ και στο ποσό των 25.256.552 ευρώ για το έτος 2019 αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός για την ενίσχυση των κτηνοτρόφων στο πλαίσιο των συνδεδεμένων ενισχύσεων, για το έτος ενίσχυσης 2019, ανέρχεται σε:

- 55.228.458 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση αιγοπρόβειου κρέατος,
- 35.558.453 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση βόειου κρέατος και
- 2.759.607 ευρώ για το Μέτρο 1 και 548.007 ευρώ για το Μέτρο 2 της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Πιο συγκεκριμένα, ανά τομέα σημειώνονται τα εξής:

1. Τομέας Αιγοπροβατοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ προσπαθώντας να συμβάλει ακόμη περισσότερο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των κτηνοτρόφων, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια η τιμή του γάλακτος βαίνει μειούμενη, ενώ ταυτόχρονα οι τιμές των ζωοτροφών και της ενέργειας αυξάνονται, ανακοίνωσε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1η Αυγούστου του 2016 δυνάμει του άρθρου 53 (6) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013, την απόφαση της Ελλάδας να εφαρμοστεί το μέτρο της συνδεδεμένης στήριξης, ενιαία στις ορεινές και πεδινές περιοχές, σε όλη τη χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, από το έτος 2017 και μετά, η χορήγηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θεσπίστηκαν με τις αριθμ. 1629/64708/2017 (Β' 2217/21-06-2017), 328/53481-11-04-2018 (Β' 1359/19-04-2018) και 165/57052/21-03-2019 (Β' 1077/01.04.2019) Υπουργικές Αποφάσεις.

Ειδικότερα για κάθε έτος, από το 2017 έως το 2020, οι προϋπολογισμοί της συνδεδεμένης ενίσχυσης που αφορούν στην αιγοπροβατοτροφία, περιγράφονται στον παρακάτω Πίνακα 1:

Πίνακας 1: «Πριμοδότηση παραγωγών πρόβειου & αιγείου κρέατος - Εξέλιξη πριμοδότησης επιλέξιμων προβατινών & αιγών»

	Εμπορική Περίοδος / Έτος			
	2017	2018	2019	2020
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	50.978.015 €	50.429.165€	55.228.458€	55.228.458 €
	9,7€/επιλέξιμο ζώο	9,35€/επιλέξιμο ζώο	10,65€/επιλέξιμο ζώο	

Επίσης σημειώνεται ότι, από το 2017, μειώθηκε το ελάχιστο όριο παραγωγής που πρέπει να παραδώσει στην μεταποίηση ο κτηνοτρόφος προκειμένου να λάβει την οικονομική ενίσχυση, από 120 σε 100 κιλά γάλακτος ανά επιλέξιμο ζώο, γεγονός το οποίο αυξάνει το αριθμό των επιλέξιμων ζώων και ως εκ τούτου τη χορηγούμενη οικονομική ενίσχυση ανά κτηνοτροφική εκμετάλλευση.

Το ακριβές ύψος της ενίσχυσης για κάθε έτος καθορίζεται με Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 53 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, για την αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων των αιγοπροβατοτρόφων, λόγω και της πανδημίας του κορονοϊού στη χώρα, τη φετινή χρονιά, εκδόθηκε, συντομότερα από κάθε άλλη φορά, η αριθ. 134/98263/7-4-2020 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το έτος 2019 στον τομέα του προβείου και αιγείου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 4 της 1629/64708/2017 (ΦΕΚ Β' 2127/21.06.2017) Υπουργικής απόφασης όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις 328/53481/2018 (ΦΕΚ Β' 1359/19.04.2018) και 165/57052/2019 (ΦΕΚ Β' 1077/1.4.2019) Υπουργικές αποφάσεις» (Β' 1268/9-4-2020). Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 134/98263/07.04.2020 προαναφερθείσα απόφαση για το έτος ενίσχυσης 2019 το ύψος της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το αιγοπρόβειο κρέας καθορίστηκε

στο ποσό των 10,65 ευρώ ανά επιλέξιμο ζώο, το οποίο είναι το υψηλότερο χορηγούμενο ποσό από όλα τα προηγούμενα έτη.

Για τη συνδεδεμένη ενίσχυση αιγοπρόβειου κρέατος το ποσό που έχει καταβληθεί σε επίπεδο χώρας είναι 51.829.985,70 ευρώ σε 37.752 δικαιούχους.

2. Τομέας Βοοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ για τη στήριξη και ενίσχυση του τομέα του βόειου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας (αριθ. 615/52353/12-05-2015 και 1639/65123/15-06-2017 υπουργικές αποφάσεις), χορηγεί συνδεδεμένη οικονομική ενίσχυση για διατήρηση της εγχώριας παραγωγής του βόειου κρέατος, στα τρέχοντα επίπεδα παραγωγής και για αξιοποίηση του αναπαραγωγικού δυναμικού της χώρας μας, με σταδιακή βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων.

Η εν λόγω οικονομική ενίσχυση χορηγείται στους δικαιούχους παραγωγούς από το 2015 και θα εφαρμόζεται μέχρι και το 2020. Ειδικότερα, για τα έτη ενίσχυσης 2015, 2016, 2017 και 2018, σε εφαρμογή των διατάξεων της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας, το συνολικό ποσό χρηματοδότησης, ο αριθμός των δικαιούχων κτηνοτρόφων και των επιλέξιμων ζώων και το ποσό ενίσχυσης ανά ζώο, διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα 2:

Πίνακας 2: «Συνδεδεμένη ενίσχυση βοείου κρέατος για τα έτη 2015-2018».

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ (€)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (€ / ζώο)
2015*	24.500.000	5.806	142.527	171,8
2016*	24.211.569	6.679	169.462	140,0
2017**	36.336.635	8.250	188.582	192,5
2018**	35.945.420	8.447	210.121	171,0

* Βάσει της υπ' αρ. 615/52353/12-05-2015 ΥΑ

** Βάσει της υπ' αρ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ

Σημειώνεται ότι υπεγράφη από τον Υπουργό και τους Υφυπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η αριθμ. 164/121146/12-5-2020 απόφαση «Καθορισμός του ύψους της συνδεδεμένης ενίσχυσης σε εφαρμογή του άρθρου 4 της υπ' αρ. 1639/65123/15-6-2017 υπουργικής απόφασης με θέμα “Λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του βόειου κρέατος σύμφωνα με το άρθρο 52 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής από το έτος 2017 και εφεξής (ΦΕΚ 2212 Β)’”» (Β'1817/12-5-2020). Το συνολικό ποσό στήριξης για τη συνδεδεμένη ενίσχυση του βόειου κρέατος για το 2019 ανέρχεται, όπως προαναφέρθηκε, σε 35.558.453 € και το ύψος της ενίσχυσης ανά επιλέξιμο βοοειδές φτάνει τα 156,2 €/ζώο.

Για τη συνδεδεμένη ενίσχυση βοείου κρέατος το ποσό που έχει καταβληθεί σε επίπεδο χώρας σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1639/65123/15-06-2017 ΥΑ είναι 33.291.841 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους.

3. Τομέας κτηνοτροφίας

Το ΥΠΑΑΤ για τη στήριξη και ενίσχυση του τομέα της κτηνοτροφίας χορηγεί συνδεδεμένη ενίσχυση, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, και σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1628/64707/14-6-2017 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής της χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης

στον τομέα της κτηνοτροφίας, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 4, του άρθρου 52 του Καν. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το κεφάλαιο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής» (Β'2194/27.06.2017), (κτηνοτρόφοι που είχαν ειδικά δικαιώματα), η οποία αναλύεται σε:

- Μέτρο 1: Χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης σε κτηνοτρόφους βοοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ποσό 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους.
- Μέτρο 2: Χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης σε κτηνοτρόφους αιγοπροβατοτροφικών εκμεταλλεύσεων, ποσό 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους.

Στις 11.5.2020 υπεγράφη από τον Υπουργό και τους Υφυπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η αριθμ. 671/120533/11-5-2020 απόφαση «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της κτηνοτροφίας βάσει της υπουργικής απόφασης 1628/64707/ 14-6-2017 για το έτος ενίσχυσης 2019» (Β'1817/12-5-2020). Το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στον τομέα της κτηνοτροφίας για το έτος ενίσχυσης 2019, καθορίζεται για το Μέτρο 1 (βοοειδή) στα 240,52 ευρώ ανά ΜΜΖ και για το Μέτρο 2 (αιγοπρόβατα) στα 47,70 ευρώ ανά ζώο.

4. Τομέας χοιροτροφίας

Σύμφωνα με στοιχεία της βάσης δεδομένων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ σήμερα στη χώρα δραστηριοποιούνται περίπου 270 χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις, δυναμικότητας άνω των 50 χοιρομητέρων. Ο συνολικός αριθμός εκτρεφόμενων χοιρομητέρων σε αυτές τις εκμεταλλεύσεις δεν ξεπερνά σύμφωνα με τα εν λόγω στοιχεία τις 50.000.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με στόχο τη στήριξη του κλάδου της χοιροτροφίας, και δεδομένου ότι ο κλάδος δεν βρίσκεται ανάμεσα σε αυτούς που δικαιούνται άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), λαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας αυτού, στη βελτίωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και στην αναβάθμιση των υποδομών τους.

Ειδικότερα, ο κλάδος της χοιροτροφίας δύναται να ενισχυθεί στο πλαίσιο:

1. του Επενδυτικού Νόμου 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων ενισχύσεων ιδιωτικών επενδύσεων για την Περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας-σύσταση αναπτυξιακού συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α'117) και
2. του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη 2014-2020, και συγκεκριμένα:
 - Από το υπομέτρο 4.1. 'Στήριξη για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις' (Δράση 4.1.1. Υλοποίηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης).
 - Από το υπομέτρο 6.1. 'Εκκίνηση επιχείρησης για νέους γεωργούς'.
 - Από το υπομέτρο 9. 'Σύσταση ομάδων και οργάνωσης παραγωγών στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας'.

Επιπλέον, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, σχεδίασε τη λήψη μέτρων στήριξης του κλάδου των αιγοπροβατοτρόφων της χώρας, σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας [αριθμ C(2020) 1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωσης της Επιτροπής].

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μ. Βορίδης, από τις αρχές του μηνός Ιουλίου του 2020 διαβίβασε αίτημα προς το Υπουργείο Οικονομικών, με το οποίο ζητούσε ενίσχυση του προϋπολογισμού του ΥΠΑΑΤ οικονομικού έτους 2020 για την καταβολή κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη του τομέα της αιγοπροβατοτροφίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19, συνολικού ύψους 30.500.000 ευρώ.

Το ΥΠΑΑΤ υπέβαλλε για γνωμάτευση στις 08/07/2020 σχέδιο απόφασης χορήγησης κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών (ΚΕΜΚΕ) και η ΚΕΜΚΕ στις 15 Ιουλίου διαβίβασε ηλεκτρονικά τη γνωμάτευσή της.

Η αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ (Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων) στις 15 Ιουλίου του 2020 γνωστοποίησε τα μέτρα στήριξης στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας στην Ε.Ε. μέσω του συστήματος SANI και η Ε.Ε. ενέκρινε τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον ανωτέρω τομέα (SA 58048).

Μετά την έγκριση από την Ε.Ε., αναμένεται η απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών, με την οποία θα αυξηθεί ο προϋπολογισμός του ΥΠΑΑΤ, κατά 30.500.000 ευρώ, για το οικονομικό έτος 2020, προκειμένου να καταβληθούν οι κρατικές ενισχύσεις στους αιγοπροβατοτρόφους της χώρας.

Με την αποστολή της προρρηθείσας απόφασης του Υπουργείου Οικονομικών, το σχέδιο απόφασης χορήγησης κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αιγοπροβατοτροφίας διαβιβάζεται για υπογραφή στα συναρμόδια Υπουργεία (Οικονομικών και ΥΠΑΑΤ) και, αφού υπογραφεί, δημοσιεύεται, στη συνέχεια, στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης λαμβάνοντας αριθμό ΦΕΚ.

Αρμόδιος φορέας καταβολής των ανωτέρω κρατικών ενισχύσεων είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ο οποίος ενημερώνει με κάθε πρόσφορο μέσο τους ενδιαφερομένους για τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων των με τα οριζόμενα από την απόφαση δικαιολογητικά.

Οι δικαιούχοι της κρατικής ενίσχυσης έχουν προθεσμία τριάντα ημερών (30) από την ημερομηνία δημοσίευσης, προκειμένου να υποβάλουν ηλεκτρονικά Αίτηση Ενίσχυσης, όπως περιγράφεται στο παράρτημα Ι της απόφασης.

Το ποσό της ενίσχυσης ανέρχεται σε 4 ευρώ ανά πρόβατο ή αίγα και δικαιούχοι της ενίσχυσης καθορίζονται οι κτηνοτρόφοι που διατηρούν μονάδα της οποίας το κοπάδι παραδίδει τουλάχιστον 100 κιλά γάλα. Διευκρινίζεται ότι για τα νησιά στα οποία δεν λειτουργεί τυροκομική μονάδα, αίρεται η υποχρέωση παράδοσης γάλακτος.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, βρίσκεται έμπρακτα στο πλευρό των κτηνοτρόφων με στόχο την εξυγίανση του ζωικού κεφαλαίου της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπέγραψε σειρά αποφάσεων για τη διάθεση του ποσού του 1.490.516,88 ευρώ για οικονομικές αποζημιώσεις και ενισχύσεις που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου για τα έτη 2019 και 2020.

Σύμφωνα με τις αποφάσεις, τα ποσά αφορούν κτηνοτρόφους στις Περιφερειακές Ενότητες Ανατολικής και Δυτικής Αττικής, Αργολίδας, Αρκαδίας, Βοιωτίας, Γρεβενών, Δράμας, Έβρου (Αλεξανδρούπολης), Ημαθίας, Θεσπρωτίας, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κέρκυρας, Κιλκίς, Κοζάνης, Κυκλάδων, Λάρισας, Λέσβου, Λευκάδας, Μαγνησίας, Μεσσηνίας, Ξάνθης, Πέλλας, Πιερίας, Πρέβεζας, Ροδόπης, Σάμου, Σερρών, Τρικάλων, Φθιώτιδας, Φλώρινας, Φωκίδας και Χαλκιδικής.

Περαιτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε κάθε περίπτωση, η στήριξη του Αγροδιατροφικού Τομέα αποτελεί στρατηγική επιλογή για την Κυβέρνηση. Επιλογή που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας και στην ενίσχυση της καινοτομίας, της εξωστρέφειας και της αγροτικής επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, η στήριξη της κτηνοτροφίας, διαμέσου της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς της, της βελτίωσης του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και της αναβάθμισης των υποδομών, αποτελεί μία από τις βασικές στρατηγικές επιλογές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αποτυπώθηκε τόσο στο σχέδιο Στρατηγικής του ΠΑΑ για την περίοδο 2014- 2020, όσο και στο εγκεκριμένο από την Ε.Ε. Πρόγραμμα. Υλοποιείται με δράσεις όπως το Υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» και το Υπομέτρο 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία ή/και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων», τα μέτρα

προώθησης-προβολής αγροτικών προϊόντων και μία σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις, όπως η προώθηση και στήριξη της δημιουργίας ομάδων παραγωγών, η δημιουργία διεπαγγελματικών οργανώσεων, η οργανωμένη και συντονισμένη μέριμνα για την ενίσχυση των εξαγωγών των ελληνικών κτηνοτροφικών προϊόντων κ.ά..

Αναλυτικότερα, η στήριξη σε «Αγρο-διατροφικά προϊόντα που έως σήμερα διαμορφώνουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο (κυρίως κτηνοτροφικά ή που επηρεάζουν την κτηνοτροφία)» τέθηκε ως βασικός στόχος για την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, αποσκοπώντας στην αύξηση της εγχώριας παραγωγής ή και στην αντικατάσταση των εισαγόμενων προϊόντων με συναφή ανταγωνιστικότερα εγχώρια προϊόντα.

Η στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη την περίοδο 2014-2020 έχει ιεραρχήσει υψηλά στις επιλογές της τη μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό, θέτοντας έναν διττό στόχο:

1) Να παρέμβει για να διατηρήσει ή/και να βελτιώσει τα θετικά οφέλη από την αύξηση των εξαγωγών των αγρο-διατροφικών προϊόντων που ήδη εξάγονται και έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστριών χωρών.

Τα εγχώρια παραγόμενα αγρο-διατροφικά προϊόντα και κυρίως προϊόντα της αιγοπροβατοτροφίας, έχουν ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία θα αναδειχθούν μέσω:

- της παραγωγής ανταγωνιστικού αγροτικού προϊόντος, με σταθερά και αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά και ποσότητες, οι οποίες θα ικανοποιούν τη διεθνή και εσωτερική αγορά και θα διατηρούν την αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους εντός της χώρας,
- της διαφοροποίησης προς νέα και καινοτόμα αγροτικά προϊόντα, τα οποία απαιτούν οι καταναλωτές στις εγχώριες και διεθνείς αγορές και
- της διείσδυσης στις διεθνείς αγορές και της διεκδίκησης μεγαλύτερου μεριδίου αυτών.

Οι παρεμβάσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου υλοποιούνται σε συνέργεια με τις δράσεις των συνολικότερων εθνικών επιλογών για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την προώθηση των εξαγωγών και τη δημιουργία ελληνικού “brand name”.

2) Να αυξήσει την παραγωγικότητα των προϊόντων που διαμορφώνουν αρνητικά το εμπορικό ισοζύγιο, δημιουργώντας μία σχετική εσωτερική αυτάρκεια, αλλά και ενισχύοντας με τις κατάλληλες δράσεις τις προϋποθέσεις αντικατάστασης των εισαγόμενων προϊόντων με ανταγωνιστικότερα κόστους, ποιότητας και εμφάνισης εγχώριων προϊόντων.

Για την κατηγορία των προϊόντων αυτών, που αφορά κυρίως σε συγκεκριμένα κτηνοτροφικά προϊόντα, όπως βόειο και χοιρινό κρέας καθώς και αγελαδινό γάλα, ή προϊόντα που συνδέονται άμεσα με την κτηνοτροφία, όπως οι ζωοτροφές, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) παρεμβαίνει με μία ευρύτατη δέσμη δράσεων τόσο στις κτηνοτροφικές και μεικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όσο και στη μεταποίηση των κτηνοτροφικών προϊόντων.

Επιπλέον, βασική προτεραιότητα αποτελεί η επίλυση του διαρθρωτικού προβλήματος της ηλικιακής σύνθεσης του γεωργο-κτηνοτροφικού τομέα με την παροχή κινήτρων στο μέτρο των νέων γεωργών, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί δύο φορές, κατά προτεραιότητα, σε νέους αγροτικών ή μη περιοχών, που θέλουν να ασχοληθούν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία αλλά και με την επαγγελματική τους κατάρτιση μέσω του συστήματος συμβουλών (μέτρο γεωργικών συμβουλών) που θα τους υποστηρίξει. Στο μέτρο των νέων γεωργών έχουν ενταχθεί 16.000 δικαιούχοι με πόρους πάνω από 300 εκατ. €, με αυξημένα ποσά ενίσχυσης έναντι λοιπών δικαιούχων για τους νέους γεωργούς που θα συμμετάσχουν σε επενδυτικά προγράμματα. Το μέτρο επαγγελματικής κατάρτισης έχει προκηρυχθεί με διαθέσιμους πόρους πάνω από 20 εκατ. €.

Περαιτέρω, έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- Εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και θα υπερδεσμεύσει επιπλέον πόρους ύψους 300 εκατ. € και της μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον 290 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα.
- Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας, μέσω του μέτρου σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί.
- Συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο- κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης.
- Τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €.

Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι, έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. € και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €. Προτεραιότητα επίσης δίνεται στις καλλιέργειες που παρέχουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωοτροφές ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.)

Παράλληλα, έχει επισημανθεί η σημασία της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στην παραγωγή τοπικών-ποιοτικών γεωργικών προϊόντων στις ορεινές - ημιορεινές περιοχές, καθώς επίσης και των τοπικών φυλών ζωικού κεφαλαίου στην ενίσχυση του δυναμικού προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος και στις ασθένειες.

Κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Αναφορικά με το θέμα της τιμής παραγωγού των κτηνοτροφικών προϊόντων, όπως είναι το κρέας και το γάλα, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά, αυτή διαμορφώνεται ελεύθερα με βάση την προσφορά και τη ζήτηση και δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στον καθορισμό της. Ωστόσο, ο έλεγχος της λειτουργίας του υγιούς ανταγωνισμού στην αγορά, τα φαινόμενα αισχροκέρδειας αλλά και οι τυχόν εναρμονισμένες πρακτικές, αρμοδιότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, είναι υπό την παρακολούθηση του ΥΠΑΑΤ και όπου απαιτείται υπάρχει η κατάλληλη παρέμβαση.

Επίσης, για την προστασία του εισοδήματος των κτηνοτρόφων δίνεται μεγάλη σημασία στην πάταξη των ελληνοποιήσεων μέσω του μηχανισμού των συστηματικών τακτικών ελέγχων ο οποίος είναι ήδη ενεργοποιημένος και θα συνεχίσει να αξιοποιείται και να βελτιώνεται. Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι οι έλεγχοι στην αγορά κρέατος και γάλακτος είναι διαρκώς ενεργοποιημένοι και πραγματοποιούνται και την περίοδο αυτή βάσει των σε ισχύ έκτακτων μέτρων. Σχετικά με τους ελέγχους που αφορούν στη διακίνηση κρέατος έχουν ληφθεί μέτρα ελέγχου της ελληνικής αγοράς κρέατος σε σχέση με την προέλευση, καταγωγή και τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από τις επιχειρήσεις, με σκοπό την παρακολούθηση του παραγομένου και διακινούμενου κρέατος και την αποφυγή των ελληνοποιήσεων. Προς τούτο έχει εκδοθεί η με αριθ. 1384/41923/2018, (ΦΕΚ 1127/ΤΕΥΧΟΣ Β') ΚΥΑ η οποία προβλέπει την υποχρεωτική αναγραφή σε όλα τα εμπορικά έγγραφα και σε κάθε μορφής σήμανση του κρέατος και των προϊόντων του, της καταγωγής

προέλευσής του, καθώς και την τήρηση μηνιαίων ισοζυγίων κρέατος από πλευράς επιχειρήσεων. Έχει προβλεφθεί ένα σύστημα ελέγχου που απλώνεται σε όλο το μήκος της αλυσίδας παραγωγής και διακίνησης του κρέατος, από τις εκμεταλλεύσεις ζώων έως τα κρεοπωλεία.

Ήδη, το ΥΠΑΑΤ προχώρησε στην αυστηροποίηση του νομοθετικού πλαισίου κατά των παράνομων ελληνοποιήσεων και του μιμητισμού, τόσο σε επίπεδο διοικητικών προστίμων όσο και σε επίπεδο ποινικού καθεστώτος, με γνώμονα την προστασία των ελληνικών προϊόντων και κατ' επέκταση των Ελλήνων παραγωγών και καταναλωτών από αθέμιτες πρακτικές. Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε στην ολομέλεια της Βουλής στις 3/6/2020 η συζήτηση και ψήφιση των άρθρων του νομοσχεδίου του ΥΠΑΑΤ για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα. Κατά το κλείσιμο της συζήτησης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, υποστήριξε ότι πρόκειται για «ένα σημαντικό νομοσχέδιο με κορωνίδα το θέμα των ελληνοποιήσεων». Στην Αιτιολογική Έκθεση του νομοσχεδίου αναφέρεται ότι σκοπός είναι η αποτελεσματική καταπολέμηση, δίωξη και τιμωρία των παράνομων συμπεριφορών που αφορούν στην παραπλάνηση των καταναλωτών ως προς την προέλευση των τροφίμων. Πλέον θα προβλέπονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις. Ο Υπουργός μάλιστα πρόσθεσε ότι αυτό «είναι ζήτημα που σήμερα απασχολεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια της Πράσινης Συμφωνίας και στα πλαίσια της απάτης των τροφίμων». Σημείωσε πως «για πρώτη φορά νομοθετούμε τη δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών που κάνουν αυτές τις πράξεις, την ανάκληση της αδείας τους κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις». Επίσης, υπογράμμισε ότι ο μιμητισμός των προϊόντων αποτελεί «πρόβλημα στο εισόδημα του παραγωγού».

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Ο επικοινωνιατικός διάλογος που αναπτύχθηκε όλο αυτό το διάστημα, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το ΥΠΑΑΤ προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, αποτυπώνονται τα κάτωθι καταβληθέντα ή εξασφαλισθέντα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτλοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβakoπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίου ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.
- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Εξασφάλιση 15 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 30,5 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.
- Εξασφάλιση 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.
- Εξασφάλιση 1,8 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του κλάδου της μελισσοκομίας στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα, υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κα Σ. Ελευθεριάδου
2. Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη
3. Βουλευτή κα Α. Γκάρα
4. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
5. Βουλευτή κ. Θ. Ξανθόπουλο
6. Βουλευτή κ. Δ. Χαρίτου